

*Marie Adélaïde of Savoy
Duchesse de Bourgogne,
from the painting by Lanterre at Versailles.*

А
ЛЮБЕНЪ КАРАВЕЛОВЪ

ИЗБРАНИ СЪЧИНЕНИЯ

ПОДЪ РЕДАКЦИЯТА НА
АС. МЛАДЕНОВЪ
ЛЕКТОРЪ ВЪ СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТЪ

ТОМЪ ВТОРИ

КНИГОИЗДАТЕЛСТВО
АЛ. ПАСКАЛЕВЪ — СОФИЯ

А

Съдържание:

	Стр.
Българи отъ старо време:	
I. Хаджи Генчо	3
II Дружбата на Хаджи Генча съ дѣда Либена	19
III Сватовство	40
IV. Копривщенскитѣ свахи	49
V. Гodeжъ	64
VI. Разкжснало се	74
VII. И у ония хора, които сж порасли въ робство, понѣкогажъ се появява енергия.	80
VIII. Заключение	87
Главчо (разказъ отъ единъ попъ)	92
Божко	108
Стоянъ.	129
На чуждъ гробъ безъ сълзи плачатъ	144
Ще ли имъ се върне?	175

ПОВЕСТИ И РАЗКАЗИ

БЪЛГАРИ ОТЪ СТАРО ВРЕМЕ

(За паметъ на братя Миладинови и на К. Герова)

I

ХАДЖИ ГЕНЧО

Хаджи Генчо е такъвъ единъ българинъ, какъвто се рѣдко ражда и на Еньовъ-день; такъвъ човѣкъ ти не можешъ намѣри ни въ Англизско. Хаджи Генчо е твърде почтенъ човѣкъ, твърде добъръ много ученъ и разуменъ: той всичко знае и на всичко е готовъ да ти отговори, защото е жива душа и пѣргаво сърдце. По всичко се вижда¹⁾, че тоя човѣкъ не е напразно ималъ уши и очи и не е напразно гълталъ просеника! Между българитѣ такъвъ единъ човѣкъ е чисто злато: у другитѣ българи небосклонътъ е не твърде обширенъ, и това, що тѣ знаятъ, знаятъ го въ еднакъвъ смисълъ, който е останалъ у тѣхъ отъ дѣда и отъ баба; а Хаджи Генчо не е такъвъ, той обработва своето знание и, ако е майка, му знаяла три, то той знае цѣли тридесетъ. Когато ти попиташъ нѣкой другъ българинъ за нѣщо, то той ще да ти каже това, щото е чулъ отъ майка си; а Хаджи Генчо ще да ти разкаже за всичко подробно, като по книга. Е, напимѣръ, попитай го: „Дѣдо Хаджия, а дека живѣе дяволътъ?“ — „Въ тартара“, — ще да отговори важно дѣдо ти Хаджия и, като владишкиятъ йерокирикъ ще да ти разкаже за всичко на тънко, чегато книга чете: какъ тамъ дяволитѣ живѣятъ, какъ ядатъ, какъ спятъ, какъ се омиватъ и тѣй нататкъ...¹⁾

Въ черква Хаджи Генчо ходи всѣки день: въ недѣля и по голѣмитѣ празници той седи въ голѣмия тронъ при пангала и продава свѣщи; а презъ дѣлницитѣ пѣе на пѣвницата, защото копривщенскиятъ псалтъ Никита Вапцилката се занимава въ дѣлникъ съ бояджийско изкуство. Трѣбва да забележа, че въ българскитѣ черкви, които сж създадени по образа и по подобие то на грѣцкитѣ архи-православни храмове, не стоятъ, а седятъ, и това седалище се нарича тронъ. Тия тронове сж продадени, препродадени и изпродадени на богатитѣ граждани; а ония люди, които нѣматъ пари или които не желаятъ да седятъ, — стоятъ. Такава е вънкашната наредба на българската черква; а колкото

Въ текста: ¹⁾ По всичко савиди; —²⁾ и се нататкъ,